

GWIAZDA PRZEWODNIA

Świat chrześcijański obchodzi dzisiaj święto narodzięcia Chrystusa. Obchodzi dzień narodzenia Tego, który zrewolucjonizował ludzkość zdaniem: „Kochać bliźniego jak siebie samego”.

Podanie niesie, że na wieść z Betlejem, trzech mędrcy wybrali się pospiesznie w drogę, aby złożyć hołd synowi Marii i Józefa, którego uważali za oczekiwanego Messjasza.

Podanie również głosi, że kierunek drogi owym trzem mędrcom wskazywała Gwiazda i do celu ich doprowadziła.

Złożyli u stóp nowonarodzonego, którego uważali za przyszłego Zbawcę i Odkupiciela, symbol bogactw naszej ziemi: myrrę, kadzidło i złoto.

Co się stało z owymi mędrkami, tego historia nam ani podania nie tłumaczy. Czy uwierzyli w naukę Miśtrza z Nazaretu, która zaprowadziła Chrystusa do sądu Kalfasza z Annasem i wyroku Piłata, tego nie wiemy.

Ale wiemy za to, że przez blisko dwa tysiące lat, miliony ludzi rozmaitych ras i narodów w gwiazdę przewodnią chrześcijaństwa, głęboką wiarę i nadzieję pokładali.

Milijony tę wiarę i nadzieję pokładają i dzisiaj, chociaż dużo się w ciągu długich wieków zmieniło. Nauka Chrystusowa znalazła różnych tłumaczy. Stała się niepodobną do łagodnej i słodkiej, nakazującej kochać bliźniego jak siebie samego.

Gwiazdę przewodnią zabrano i zrobiono z niej podstawę, do potężnych organizacyj. Nie mędrcom miała ona nadal wskazywać drogę i kierunek, a tłumom, które szczerem i czystym sercem zmiany tej nie rozumiały.

Niedawno, jeden z wybitniejszych pastorów w New Yorku powiedział, że wiara wśród dzisiejszych ludzi jest bardzo mała i powierzchowna.

Być może. Ale zdaje się słuszniejszym byłoby twierdzenie, że wiara przeciętnego chrześcijanina dzisiaj, jest tylko INNA niż kiedyś była.

Wpływa na to Wiedza i Demokracja. Wpływa na to coraz wyraźniejsze odłączanie spraw duchowych od materialnych, czyli kościoła od badań naukowych, dokonywanych za pomocą własnych wysiłków mózgu i mięśni człowieka.

Gwiazda Przewodnia.

Oto szukają ją od lat ośmiu wszystkie cywilizowane państwa i narody.

Gdy zjawi się na horyzoncie i zapowiada jakiegoś nowego messjasza, cała ludzkość odżywa nadzieją i wiarą. Ale cóż, kiedy zjawa ginie prędko, a pozostaje jeno żądź i złudzenie.

Przed ośmiu laty, głowa chrześcijaństwa, papież rzymski, chciał aby walczące z sobą zajadłe armie w Europie odpoczęły na gwiazdkę... Okazało się, że głos ten nie znalazł najmniejszego posłuchu. Najbogobojniejszy katolików i protestantów, nie wzruszyły obietnice, że podczas wstąpienia świętego, nastanie opamiętanie i przypomną sobie naukę Chrystusową.

Grzmiały w Wigilię roku 1914-go armaty, trzaskaly karabiny maszynowe i kładły się szeregi młodzieży pokonanej na polach bitew.

Za gwiazdą papieską nie poszedł nikt w roku pańskim 1914-ym.

Nikt w jej blask nie wierzył.

Gdzie jest jednak ta nieśmiertelna gwiazda, którą ludzkość ma się kierować na drodze odrodzenia?

Gdzie jest ta niezawodna moc, która zawiędzone i wzburzone ludy, doprowadzi do upragnionego pokoju, — przywróci im utraconą wiarę i nadzieję?

Świat sprawia dzisiaj wrażenie, że nikt nie wie nic o żadnej gwiazdce. A jednak każdy świadomy człowiek, wie gdzie ją szukać należy. Wie tak samo, jak wiedzieli trzej mędrcy, którzy w narodzeniu Jezusa przeznawali wielką w świecie przemianę.

Ten bowiem, kto rozumie, że żyje w czasach niezwykłych, szuka przyczyn zjawisk.

I znajduje ją w Wiedzy i Demokracji.

Wiedza prowadziła wojnę i ją wygrała.

Ale tuż za nią weszła na arenę poważne pragnienie tej wiedzy, weszła Demokracja. Niema dzisiaj jednostek, chociażby najpotężniejszych, któreby rozrządzały losami świata. Nauka i wiedza są przewilegiem szerokiej mas społecznych i te decydują.

Ludowładztwo pomimo, że chwilowo straciło złoty róg, mówiąc słowami Wyspiańskiego, kroczy pewną drogą do zwycięstwa. Gwiazdą przewodnią w tym tyfaniecznym pochodzie, wobec którego maleją wszystkie rewolucje w historii, jest potężna myśl i mózgu człowieka.

Cudny to pochód. — Silni i zdrowi biorąc w nim udział mówią, że żyć warto.

WERNYHORA

PROROCTWA WERNYHORY

Kim był Wernyhora? Jaki był ród jego i skąd on pochodził?

Nie wie nikt i nikt nigdy się tego nie dowie. Wernyhora, tajemniczy i matczymieniem proroczym władny linik z dalekich południowych kresów Rzeczypospolitej, jest legenda.

Jest nieśmiertelną postacią, złożoną z szeregu niezliczonych ulamków serca i ducha, rozrzuconych jak kamienie drogocenne na ziemiach od Warszawy do Kijowa i od Gdańska, hen poprzec Dzikie Pola, aż do brzegów Morza Czarnego.

Poco pytać będziemy, kim był Wernyhora. Wystarczy nam, że żyje w legendzie jednej z najpiękniejszych i najchętniej, jakie kiedykolwiek zrodziły narody. W legendzie tej mamy wolność, wzajemne zrozumienie i miłość bratnią ludów.

Jak dąb wraść szerokimi korzeniami w ziemię żywicieli, tak Wernyhora wrosł w naszą sztukę i literaturę, tworząc postać wielką i nieśmiertelną.

Jest on więcej niż postacią — jest IDEJĄ. Spójrzmy na kopię obrazu słynnego mistrza, zachowaną obok niniejszego artykułu.

W blaskach srebrnego miesiąca, siedzi mąż wielkiej powagi, piewca kresowy.

To Wernyhora.

Odrzucił przez swój instrument i otaczającym go, opowiada rzeczy, które kiedyś przyjdą.

Słucha w zamyśleniu szlachcic polski. Słucha mazur kolonista i syn stepów bezbrzeżnych — chłop ukraiński. Słucha i pop ruski, a ciężko widnieć myśl jego pracuje:

Co za dziwne zebranie!

Co za szeregowy mówca, który niezgodnie na pozór ze sobą sili, w jedną całość potęgą swego słowa zespoli?

Wernyhora mówi. Przepowiada swoim słuchaczom, że dzień wolności nadejdzie.

Przepowiada, że przyjdzie chwila i opadną pęta niewoli — „gdz turk konia poć będzie w Horyniu”.

Przepowiada, że nadejdą czasy wielkiego zrozumienia ludów i miłości bratniej, której: „woda nie zaleje, miecz nie zetnie i płomień nie strawi”.

W natężeniu proroczym zapewnia, że nie zawsze królować będzie na świecie nienawiść, egoizm i sobokostwo, lecz musi nadejść moment, gdy zatrzymuje zrozumienie wspólnej pracy dla dobra powszechności.

Utopista, niepoprawny marzyciel — powie o Wernyhorze trzeźwy polityk i zimny społecznik. Miłość, Braterstwo... Są to puste dźwięki. To frazesy tylko dla oszukiwania bliźnich. Warjat, federalista z pod ciemnej gwiazdy — zawoła „narodowy” społecznik i polityk polski. Precz z nim, precz z Legendą!

My oto ludzie trzeźwi i stateczni nie znamy żadnych idei. To zabawka dla dzieci i naiwnych, a my jesteśmy praktyczni, ah, jak praktyczni...

Wernyhora niezadowolony był marzycielem. Nie znał i nie umiał nigdy pruskiej zasady, władania żelaznym kulakiem.

Precz z nim, precz!...

Ale Wernyhora jak powiedzieliśmy na wstępie nie jest żywą postacią. Jest zbiorem i wyrazem uczucia milionów. Jest cześć, czego zniszczyć nie można, chyba wraz z sercem i duszą narodu.

Czyż bowiem zobopólne zrozumienie i współczucie spokojne i braterskie. Jest istotnie niedzwołą fantazją?

Czyż wszystkie teorie o miłości opartej na uczuciu i sprawiedliwym porozumieniu, są naprawdę mrzonkami niepraktycznych idealistów?

Czy ludy, które natura i los ściśle związały ze sobą, nie znajdują nigdy drogi do współzycia, jeno przez gwałt i prawo siłniejszego?

Jedyną tak było w rzeczywistości, nie byłoby Wernyhorów. Życie ludzkie byłoby mizerią, nie warto nie więcej, oprócz zagłady.

Wiemy, że jest inaczej.

Gdy w roku 1920-ym szedł żołnierz polski razem z ukraińskim na Kijów, szedł z nim duch Wernyhora.

Wielkie myśli i zamiary. Tak ogromne, jak stepy ukraińskie, a tak potężne, jak pojęcie o wolności tkwiące w duszy polskiego narodu.

Nie wszyscy je rozumieją. Większość myśli wielką potęgą, a zamiary w nieważ obryt. Potępli ludzko mały myśli większą, niż wszystkie projekty ograniczenia zbrojeń, niż wszelkie wykrętne sojusze, przymierza i traktaty.

Nie zabili jej jednak. Nie zniszczył jej tak samo, jak nie mogą zniszczyć legendy o Wernyhorze, opartej na szczerem zrozumieniu, braterstwie i równości.

Odrzuć ona dzisiaj, z większą mocą i w większym majestacie, odrzucił już jutro. Na chwałę Rzeczypospolitej i na pożytek całej ludzkości.

WIGILJA

Wigilia!... Gwiazdka!... Cieszą się dzietki!

Podarki dają szczęśliwe matki — strojna choinka pysznie się świeci, a wzrok w niej topi się w rozkosz dzieci.

Skaczą radosne i klaszczą w dłonie: Tutaj zabawki, tam drzewko płonie, pełne łakoci!... Co za uciecha!

Wszystko się tylko w około uśmiecha. Święteczny nastrój serca otacza, promienne twarze — nikt nie rozpiera; ojcowie, matki czym mogli przele, tym obdarzyli kochane dziecię.

A tam, w piwnicach... tam, na barłogu...

W łachmanach, boso, skulone w prog, z głodu i zima drżą niebożęta, tułąc skostniałe sine rączęta.

Gorące łezki płyną po twarzy — dla nich się śniąca drzewko nie żarzy, dla nich się śniąca nie ma na stole, milczenie, smutek w rodzinnym kole.

Bezdenia nędra z kątów spoziera: serce przyszywa, duszę rozpięta, w ciało zatapia swe ostre szpony, szarpając ofiarą na wszystkie strony...

M. CHYBOWSKA

Szczere życzenia świąteczne
składamy wszystkim czytelnikom, agentom
i sympatykom „Nowego Świata”

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

ŚWIĄTECZNE ŻYCZENIA

składają klientom swoim, znajomym i przyjaciółom firmy z New Yorku

Zarząd Stowarzyszenia Mechaników Polskich w Ameryce 224 EAST 57 ULICA NEW YORK, N. Y.

Central Steamship
— and —
Exchange Agency

Tel.: Orchard 6490 111-115 Seventh Street.
NEW YORK CITY.

F. X. Wazeter
— ADWOKAT —

Górecki i Gawkowski
ZAKŁAD KRAWIECKI
331 East 14 ulica

F. GARFINKEL
— APTEKARZ —

141 Avenue A, Róg 9-ej ulicy.

C. Rożański
— ADWOKAT —

A. Mickiewicz
ZAKŁAD KRAWIECKI
121 East 7 ulica

STANDARD BANK
AVENUE B, — Róg 4-ej ulicy

EMIL KISS, Bankier

WYMIANA I PRZESŁYKA PIENIĘDZY

AGENCJA OKRĘTOWA

133 — 2-ga Ave., Róg 8-ej ulicy
NEW YORK

FRANCISZEK MISIEWICZ

ZAKŁAD FRYZJERSKI
„POLONIA”
131 East 7 ulica

Z OKAZJI NADCHODZĄCYCH ŚWIAT
BOŻEGO NARODZENIA I NOWEGO ROKU
TOWARZYSTWO ŚPIWU „ECHO”

przez łamy poczytnego pisma „Nowego Świata” poczytuje sobie
za obowiązkiem obywatelski członkom chóru śpiewaczego i wo-
gół Szanownej Polonii za łaskawe względy i popieranie na-
szych zabaw, na każdy nasz zaw, przesłać serdeczne życzenia
Wesołych Świąt, oraz i z Nowym Rokiem wszelkiej pomyślno-
ści; Redakcji zaś „Nowego Świata” jako pismu o charakterze
postępowym i stojącemu na straży ludu polskiego — cześć!
TOWARZYSTWO ŚPIWU ECHO
Prezes J. W. Wojtaszek.

A. STEC

JEDYNY POLSKI
SKŁAD MEBLI
424 East 9 ulica

POLSKI
TEATR NOWOŚCI

S. CISZEWSKI
Zarządca.

Jan Kostecki
SKŁEP SPOŻYWCZY
418 1/2 East 9 ulica.

W. Bialski

KSIĘGARNIA I SKŁAD TOWARÓW RELIGIJNYCH
125 East 7-ma ulica.

Polska Robotnicza Kasa Chorych
58 East 7-ma ulica.

Mieczysław Ząbeki
Malarz i Dekorator
1174 Park Ave.

Niech wasz dobry humor świąteczny pozostanie z Wami
przez cały Nowy Rok
przez zadowolenie z dobrej roboty drukarskiej jaka wy-
chodzi z naszej drukarni.

The ECHO PRESS

S. MAZUROWSKI, Właściciel,

426 E. 9th St. Tel. Orchard 2536. New York, N. Y.
Zamówienia z prowincji przyjmuje się.

JAN POL, ZAKŁAD KRAWIECKI

120 EAST 7-ma ULICA,

między Ave. A i 1-szą

DYREKTORJAT DOMU NARODOWEGO

19—23 ST. MARKS PLACE, NEW YORK CITY

PRZESYŁA WSZYSTKIM AKCJONARIUSZOM — GOŚCIOM I POLONJI SERDECZNE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA I POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU.

EUROPEAN PHONOGRAPH CO.

PIERWSZORZĘDNY SKŁAD

GRAMOFONÓW I REKORDÓW

Avenue A,

Róg 10 ulicy.

CHAS. KOSCHES

Pierwszorządny Skład Mebli

232 - 1-sza Avenue,

Róg 14 ulicy

POLISH BOOK IMPORTING CO. — 83 SECOND AVENUE - NEW YORK CITY

KSIĄŻKI — NUTY — OBRAZY — POCZTÓWKI

IMPORTOWANE Z POLSKI.
Generalne zastępstwo następujących pism:
TYGODNIK ILUSTROWANY
najznakomitsze ilustrowane pismo polskie. — Prenumerata
wraz z przesyłką: rocznie \$10, półrocznie \$5.00, kwartalnie
\$2.75 — numer pojedynczy 25c.

WIEK XX.
miesięcznik polityczno-społeczny; rocznie (wraz z przesyłką):
\$3.00 — numer pojedynczy wraz z przesyłką 30 c.

KURJER PORANNY
postępowy dziennik warszawski. — rocznie: \$7.00 — półrocz-
nie \$3.50, — kwartalnie \$2.00, — miesięcznie \$1.00,
numer pojedynczy 5c.

FRANK FICEK

— JUBILER —

330 East 72 ulica

A. FORTUNA

HURTOWNY SKŁAD

Przyborów Fryzjerskich
i Książek
422 EAST 9 STREET,
NEW YORK.

Tel. Orchard 1821.

J. Bero
— LEKARZ —
311 East 10 ulica

RESTURACJA
POLSKA
417 East 5 ulica

WARSAW COMPANY FOR TRANSPORT
AND NAVIGATION LTD.

2 RECTOR STREET — NEW YORK
Reprezentant na Amerykę: J. W. KRAUZE.
Przyjmuje wszelkie przesyłki do Polski tak wielkie jak i małe.

Zjednoczona Polska Agencja Okrętowa

UNITED STEAMSHIP TICKET AGENCY

Wyrabianie Dokumentów Prawnych dla spraw krajowych.

NOTARIUSZ PUBLICZNY.

326 East 14 ulica,

New York, N. Y.

LICZNYM SWYM ODBIORCOM GAZET

METROPOLITAN NEWS CO.

47 Chrystie Street, Tel. Dry Dock 1600.
NEW YORK.

ARTISTIC DESIGN IN

Willow & Reed Furniture

F. DĘBSKI

45 University Place,

New York, N. Y.

Skandynawsko-Amerykańskie

Życzy wszystkim czytelnikom i przyjaciółom
WESOŁEJ GWIAZDKI
I SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU

i korzysta z okazji przypomnie-
nia, iż rozpoczyna swój rozkład
jazdy na 1922 rok, największym
i najnowszym okrętem

„FREDERIK VIII”

który opusci New York we wtorek 3-go STYCZNIA o godzinie 2-giej

Na tej linii wszyscy pasażerowie bez wyjątku lokowani są
w pokojach dla 2-ech lub 4-ech osób.

Po szczegóły prosimy zwrócić się do najbliższego agenta lub do
głównego biura

SCANDINAVIAN - AMERICAN LINE

27 WHITEHALL STREET, NEW YORK

PANOWIE BYZNESIŚCI!

ze najpotrzebniejszym
w Waszym interesie, jest

KUPIEC POLSKI

CZY WIECIE?

(THE POLISH MERCHANT)
Jedynie Handlowo - Fachowe pismo
Polskie w Ameryce

PRENUMERATA: — ROCZNIE TYLKO JEDNEGO DOLARA.

PISZCIE LUB TELEFONUJECIE PO NUMER OKAZOWY.

Telephones: Longacre 4942
9090

KUPIEC POLSKI

33 W. 42 St., New York, N. Y.

Edward S. Witkowski

Upoważniony Przedstawiciel Wszystkich Linii Okrętowych.

SPRZEDAŻ SZYFKART

WYSYŁKA I WYMIANA PIENIĘDZY. SPRAWY
NOTARIJALNE.

130 East 7th Street,

New York, N. Y.

Agencja Kart Okrętowych Stowarzyszenia Mechaników Polskich 224 EAST 57 ULICA NEW YORK, N. Y.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia i pomyślności w Nowym Roku życzą swym przyjaciółom i odbiorcom byzniesi polscy z Brooklyna

TEL.: SOUTH 0489. Dr. A. W. Rusin 206 — 17th Street	Józef Bojarski 129 Dupont St. SKŁAD RZEŹNICZY	KORPORACJA „BIAŁEGO ORLA” SKŁAD OBUWIA 977 MANHATTAN AVENUE	Anastazy Skrzynecki 372 Oakland St. SKLEP BLAWATNY	TEL.: GREENPOINT 6984. A. Cisek ELEKTRYCZNY KONTRAKTOR 568 Manhattan Ave.
TEL.: SOUTH 891. Dr. Stefan M. Lewandowski 707 — 4th Ave.	Michał Adles 811 Kent St. SKLEP SPOŻYWCZY	ANTONI KWARCIAŃSKI POGRZEBOWY 11 NEWELL STREET TELEFON: GREENPOINT 517	Jan i Anna Podwójscy 135 Dupont St. SKLEP SPOŻYWCZY	F. Sekulski 223 BEDFORD AVE. FABRYKA WÓZKÓW DZIECIĘCYCH, ZABAWEK Wszelkie Reparaty.
TEL.: SOUTH 8047. Dr. Antoni M. Sawicki 697 Fourth Ave.	Mieczysław Dawidow 196 Greenpoint Ave. — MASARNIA —	Universal Hosiery Co. POLSKI SKŁAD POŃCZOCH I OBUWIA 661 MANHATTAN AVE. T. S. LEŚNIAK. M. KRUPSKI.	Aleksander Wójcicki 162 Driggs Ave. WYROBY MASARSKIE	A. W. Jurkowski 722 FIFTH AVE. SKŁAD CUKIERKÓW, PAPIEROSY—CYGARY AGENCJA „NOWEGO ŚWIATA”
TEL.: GREENPOINT 1279. Dr. Marjan R. Siudziński 172 Metropolitan Ave. (pomiędzy Bedford i Berry)	Władysława Dulska 192 Greenpoint Ave. DAMSKA KRAWCZYNI	Polska Akcyjna Spółka Handlowa w Brooklynie TRZY SKŁADY: 128 WHYTHE AVE., 199 BEDFORD AVE. Grand & Wythe Streets TELEFON BIURA: GREENPOINT 2140	Zygmunt Szware 224 Franklin St. SKLEP SPOŻYWCZY	A. J. Dziwanowski 718 — 5th Ave. SKLEP SPOŻYWCZY — DELIKATESY
TEL.: GREENPOINT 6718. Dr. Ludwik Grycz 126 Eckford Street	Plotr Karaś 157 Greenpoint Ave. ZAKŁAD FRYZJERSKI	DOM NARODOWY DRIGGS AVENUE	Antoni Kaczka 399 Oakland St. SKLEP SPOŻYWCZY	Stanisława Junker 710 — 5th Ave. SKŁAD DAMSKICH KAPELUSZY
Dr. Jan Kallen — DENTYSTA — 178 DRIGGS AVE.	Romuald Zima 606 Manhattan Ave. SKLEP SPOŻYWCZY Agencja „Nowego Świata”	W. Adamski 192 Driggs Ave. FAMILIJNY SKŁAD OBUWIA (Naprzeciw pol. Kościoła).	Bronisław Różański 134 Dupont St. SKLEP SPOŻYWCZY	Franciszek Kowalski 144—Wythe Ave.
TEL.: SOUTH 8028. Dr. Edward A. Jurek — DENTYSTA — 703 FOURTH AVE.	Paweł Sikorski 214 Green St. SKLEP SPOŻYWCZY	Stanisław Górski 91 Clay St. SKLEP SPOŻYWCZY	K. Gliwa 643 — 3rd Ave. SKŁAD GRAMOFONÓW, REKORDÓW, BIZUTERII Instrumentów muzycznych, zegarów, książek powieściowych i nabożnych. — Lekarstwa.	Stanisław Milwicz 647 — 3rd Ave. — SKŁAD OBUWIA —
ADAM BACZYŃSKI JEDYNA POLSKA APTEKA 178 Driggs Avenue TELEFON: GREENPOINT 0543	Ignacy Arendt 722 — 5th Street SKLEP SPOŻYWCZY	W. Cukierski 507 Vandervoort Ave. — PIEKARNIA —	A. Jastrzemski 111 Dupont St. SKLEP DROBIAZGÓW Agencja „Nowego Świata”.	J. Kowal 669 — 3rd Ave. — SKLEP RZEŹNICZY —
Jan Pelc 154 EAGLE ST. — SKLEP SPOŻYWCZY —	M. Zieleniecki 240 Driggs Ave. — SKŁAD OBUWIA —	HURTOWNY WYRÓB MIĘSA „BIAŁEGO ORLA” 162 DRIGGS AVENUE JAN BURDICK — FRANCISZEK ZIELIŃSKI TELEFON: GREENPOINT 4022	W. Kowalczyk 107 Dupont St. SKLEP SPOŻYWCZY PAPIEROSY — CYGARA	Szymon Nalecki 565 Graham Ave. — SKŁAD RZEŹNICZY —
TEL.: GREENPOINT 6440. Feliks Rybak 100 BERRY STREET HURTOWNY SKŁAD KAWY, CYGAR ORAZ LEKARSTW	Antoni Postrach 1 Broome Street SKLEP SPOŻYWCZY	Parafja Św. Krzyża KS. WŁADYSŁAW TRZEPICZYŃSKI	Feliks i Zofia Gregorek 221 Franklin St. SKŁAD CUKIERKÓW	Edward Falkowski 156 Driggs Ave. — SKLEP DROBIAZGÓW — AGENCJA „NOWEGO ŚWIATA”.
TEL.: SOUTH 4188. Maryanski & Jurek AGENTURA KART OKRĘTOWYCH 660 THIRD AVE. (przy 20 ulicy).	J. Klepacki 157 Driggs Ave. SKLEP SPOŻYWCZY	Bracia Churzewscy & Co. Pierwsza Polska FABRYKA Zakład Czynienia Odsiedy. 240 Java St.	Konrad Werner 221 Franklin St. SKLEP SPOŻYWCZY	W. Grocki — F. Ungerheyer WÓZKI DZIECIĘCE Wyroby Koszykarskie Wszelkiego Rodzaju. — Dwa Składy: 18 W. KINGSLAND AVE. 7 DIAMOND ST.
TEL.: GREENPOINT 4782. W. Daczyński 315 BEDFORD AVE. PRACOWNIA SZTANDARÓW I ODZNAK oraz wszelkich przedmiotów dla Towarzystw.	Józef Tomaszewski 142 Driggs Ave. SKLEP DROBIAZGÓW	Aleksander Szeronos 195 DRIGGS AVE. — FRYZJER —	Jan Cukierski 210 Franklin St. SKLEP RZEŹNICZY	Józef Kaczorowski 175 EAGLE ST. — SKLEP SPOŻYWCZY —
TEL.: SOUTH 2160. Frank X. Jagocki BANKIER: AGENT KART OKRĘTOWYCH 707 THIRD AVE.	Piotr Pieniński 91 Driggs Ave. SKŁAD DROBIAZGÓW	Stanisław Bagiński 192 DRIGGS AVE. — SKLEP SPOŻYWCZY —	M. A. Świątek 156 Eagle St. KRAWIEC MĘSKI	Teofil Budzejko 181 FREEMAN ST. — SKŁAD RZEŹNICZY —
Filip Rośkowski 712 Fifth Ave. SKŁAD CUKIERKÓW, PAPIEROSY—CYGARY.	Stanisław Kupiec 65 Driggs Ave. ZAKŁAD KRAWIECKI	Drzazgowski i Porawski 254 DRIGGS AVE. — KRAWCY MĘZCY. —	Józefa i Bronisław Wierzbicki 345 Oakland St. SKLEP BLAWATNY	Feliks Dunajski 134 EAGLE ST. ZAKŁAD FRYZJERSKI
TEL.: SOUTH 8864. Skład Obuwia „WARSZAWA” 640 — 5th Ave. STEFAN S. SKONIECZNY Zarządca.	Antoni Kiersnowski 223 Kingsland Ave. SKLEP SPOŻYWCZY	A. Schreiber 609 MANHATTAN AVE. SKŁAD KUFRÓW, WALIZEK, PARASOLI	Edward Zienkiewicz 359 Oakland St. SKLEP SPOŻYWCZY	Kazimierz Bogdanowicz 171 GREENPOINT AVE. — SKLEP SPOŻYWCZY —
TEL.: GREENPOINT 6695. M. Kiczas ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY DWA STUDIA: 227 Bedford Ave. 579 Grand St.	Stanisław Murawski 374 Oakland St. SKLEP SPOŻYWCZY	Roman Szpala 375 Oakland St. SKLEP SPOŻYWCZY	F. Cisek 389 Oakland St. SKLEP SPOŻYWCZY	Władysław Gil 601 MANHATTAN AVE. FABRYKA WYROBÓW KOSZYKARSKICH

ŚWIĄTECZNE ŻYCZENIA

składają klientom swoim, znajomym i przyjaciółom firmy ze stanu New Jersey

ŻYCZENIA WSZYSTKICH: —
POPIERAJMY SIĘ WZAJEMNIE

SKLEPY SPÓŁKI
„W A W E L”

NASZYM KAPITAŁEM IDEOWYM JEST: —
ZAUFANIE NASZYCH RODAKÓW

L. Kowalski

SKŁAD KAPELUSZY MĘSKICH, DAMSKICH
I DZIECIENNYCH

143 So. Orange Ave., Newark, N. J.

101 - 107 - 109 THIRD STREET,

ELIZABETH, N. J.

255 SPRINGFIELD AVENUE,

128 FIRST STREET

NEWARK, N. J.

SKŁAD MEBLI

„BIAŁEGO ORLA”

80—82 THIRD STREET, ELIZABETH, N. J.

A. Baran, Zarządca.

LEON RYGIEL

Sklep Spożywczy

111 So. Orange Ave., Newark, N. J.

Tel.: Waverly 5540.

P. Kudła

KWIACIARZ — ŻYWE KWIATY NA WSZELKIE OKAZJE
78 Belmont Ave., (blisko W. Kinney St.) Newark, N. J.

Józef Plis

JEDYNY DAMSKI KRAWIEC

86 Passaic Street, Passaic, N. J.

„QUO VADIS”

Polska Restauracja

78—81 Hayes Street, Newark, N. J.

Jakób Kondrad

SKŁAD MASZYN DO SZYCIA.

145 Belmont Ave., Newark, N. J.

Tel.: Terrace 2981.

Tomasz Misiąg

KWIACIARZ — ŻYWE KWIATY

66 Belmont Ave., Newark, N. J.

Michał Polak

— SKŁEP BIAŁY —

184 Passaic Street, Passaic, N. J.

Sklep Obuwia „Białego Orła”

193 Ferry Street, Newark, N. J.
(na dole miasta).

Tel.: Bigelow 1708.

Janowski i Spółka

HURTOWNY I DETALICZNY SKŁAD MIĘSA I WĘDLIN

24 Belmont Ave., Newark, N. J.

Albert Rucki

— POGRZEBOWY —

513 Market Street, Newark, N. J.

A. Janiga
SKŁAD POLSKICH LEKARSTW I ZIOŁ KRAJOWYCH
— KSIĘGARNIA —

128 Passaic Street, Passaic, N. J.

Bednar i Bednar

SKŁEP GALANTERYJNY I BIAŁY

276 Ferry Street, Newark, N. J.

Piotr Kolankiewicz

SKŁEP RZĘZNICZY, WYRÓB STAROKRAJSKICH
— WĘDLIN —

291 W. Kinney Street, Newark, N. J.

Tadeusz Kanasiuk

— KRAWIEC MĘSKI —

68 Jones Street, Newark, N. J.

Tomasz Maj

— SKŁAD OBUWIA —

120 Passaic Street, Passaic, N. J.

Władysław Różycki

— POLSKA PIEKARNIA —

179 Elm Street, Newark, N. J.

Andrzej Hnat

— SKŁEP SPOŻYWCZY —

116 So. Orange Street, Newark, N. J.

Jan Szulwach

— SKŁEP SPOŻYWCZY —

546 Market Street, Newark, N. J.

Polska Apteka

PREBOL'S PHARMACY

61 Trzecia Ulica, Elizabeth, N. J.
B. Przybyłowski, Właściciel.

Leon Zwoliński

FOTOGRAFJE — PORTRETY — RAMY.

128 Springfield Ave., Newark, N. J.

W. P. Herr

GRAMOFONY — REKORDY

205 Belmont Ave., Newark, N. J.

Juljan Baranowski

POLSKI FOTOGRAFISTA

168 Springfield Ave., Newark, N. J.

Bracia Raczynscy

JEDYNY POLSKI SKŁAD TOWARÓW ŻELAZNYCH

250 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.

POLSKI

KLUB OŚWIATOWY

Życzy Wesołych świąt i Szczęśliwego Nowego Roku
wszystkim klubowcom i sympatykom.

255 COURT STREET, NEWARK, N. J.

Tel.: Waverly 2991.

Bracia Władysław

POLSCY POGRZEBOWI

134 Belmont Ave., Newark, N. J.

Franciszek Wojciak

— MĘSKI KRAWIEC —

203 Ferry Street, Newark, N. J.

W. FILIPOWICZ

— PLUMBIARZ —

78—80 Belmont Ave., Newark, N. J.

Michał Trakimas

FOTOGRAFISTA

123 Ferry Street, Newark, N. J.

Franciszek Rychlicki

SKŁEP BIAŁY I WIELKI WYBÓR PIERZA

108 Passaic Street, Passaic, N. J.

F. Pawlak

SKŁEP DROBIAZGÓW — PAPIEROSY — CYGARY

68 Belmont Ave., Newark, N. J.

Antoni Wyka

SKŁEP SPOŻYWCZY — NAJLEPSZE WĘDLINY

112 Passaic Street, Passaic, N. J.

JAN KAŁUŹNIAK

— DRUKARNIA I KSIĘGARNIA —

90 BELMONT AVE., NEWARK, N. J.

J. Górski

BIURO REALNOŚCIOWE

624 Springfield Ave., Newark, N. J.

Tel.: Terrace 1423.

Józef Znój

— ZAKŁAD JUBILERSKI —

265 Springfield Ave., Newark, N. J.

Dr. J. J. Kaszkiewicz

341 Walnut Street, Newark, N. J.

Tel.: Market 7169.

Salomea Gadamska

DYPLOMOWANA AKUSZERKA

376 Walnut Street, Newark, N. J.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia

ŻYCZY RODAKOM

AMERICAN DEPARTMENT STORE

SKŁAD UBRAN DZIECIENNYCH — BIELIZNY. TOWARY
BIAŁE — GALANTERIA.

268 — 15th AVENUE, NEWARK, N. J.

P. Dziukowski, Zarządca.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia

ŻYCZY KORPORACJA HANDLOWA

„JEDNOŚĆ”

NAJWIĘKSZY SKŁAD DEPARTAMENTOWY UBRAN MĘSKICH
CHŁOPIĘCYCH, GALANTERJI,
I OBUWIA DLA CAŁEJ RODZINY

230 SPRINGFIELD AVE., NEWARK, N. J.

